

Hoa Kỳ đã chính thức can thiệp vào nội bộ Ai Cập.

CAIRO (AP) - Ba ngày sau khi tình thế Ai Cập loạn báo số không thể giảm mà chỉ thôi tái bùng nổ, và với tình hình trở nên nguy hiểm khi hai phe biểu tình chính và bên chính quyền bắt đầu xung đột với nhau, Hoa Kỳ không còn che giấu sự can thiệp trực tiếp vào Ai Cập - khác với tuyên bố trước kia là để dân chúng Ai Cập quyết định.

Biểu tình chính tại Tahrir Square, Hosni Mubarak công trình Tahrir, Cairo, ngày Thứ Sáu 4 tháng 2, 2010. (Hình: Peter Macdiamid/Getty Images)

Giới ngoại giao Hoa Kỳ và các nước khác đang nói chuyện riêng với giới chức then chốt trong chính quyền và quân đội để tìm một giải pháp cho Tổng thống Hosni Mubarak giao quyền cho người khác.

Hôm Thứ Sáu, hàng trăm ngàn người dân Ai Cập kéo đến tập biểu tình tại trung tâm thủ đô Cairo, vẫy cờ và hát quốc ca, quyết tâm hèn nhát trong nỗ lực tranh đấu nhằm buộc Tổng thống Mubarak phải ra đi.

Phe dân chúng biểu tình chính Mubarak đã đẩy lui được các cuộc tấn công của phía thân chính phủ qua hai ngày giao tranh đổ máu trên đường phố.

Đông đảo người dân Ai Cập, kể cả các gia đình có con nhỏ, lũ lượt đi qua các cây cầu bắc ngang sông Nile để tiến vào công trình Tahrir, một chỗ dựa cho thế lực không thể thiếu sau khi phải đối phó với các cuộc tấn công của thành phần thân Tổng thống Mubarak.

Người biểu tình đưa cao các tấm băng có hàng chữ “Ngày Bây Giờ!” để cho thế lực đòi hỏi cái đầu là Tổng thống Mubarak phải ra đi ngay lập tức.

Hàng giờ cuộc biểu tình hôm Thứ Sáu là “Ngày ra đi,” với hy vọng là ông Mubarak sẽ phải chấp nhận đòi hỏi của quần chúng.

Những người đi đến để cuộc biểu tình phải đi ngang qua các nút chặn do các đội lính dù canh gác và ban tổ chức biểu tình cũng thành lập các toán bạo lực của chính họ bên trong công trường.

Đến trưa, một nhóm người hạ ông Mubarak từ tháp mà từ cách đó vài khu phố và đổ đống thịt và phía công trường Tahrir những bóng phía biểu tình ném đá đẩy lui.

Trong khi đó, chính phủ Mỹ tiếp tục áp lực Ai Cập để đòi Tổng thống Mubarak phải ngay lập tức rời khỏi vị trí lãnh đạo. Những áp lực này không chỉ trên nguyên tắc mà bằng hành động cụ thể qua sự vận động trao đổi trực tiếp với các giới chức then chốt trong chính quyền Mubarak, đặc biệt là quân đội.

Hoa Kỳ và các giới ngoại giao Ả Rập cho biết đã thảo luận và đề án để Tổng thống Mubarak từ chức, trao quyền hành cho một chính phủ chuyển tiếp do Phó Tổng thống Omar Suleiman lãnh đạo có sự hỗ trợ của quân đội bao gồm Trung tướng Sami Enan, tướng nh quân đội Ai Cập và Tổng Chỉ huy Mohamed Tantawi, bộ trưởng quốc phòng.

Theo đề án này, chính quyền chuyển tiếp sẽ kêu gọi sự hợp tác rộng rãi của các tổ chức để lập kế hoạch nhóm Huynh Đệ Hồi Giáo (Muslim Brotherhood) là tổ chức đã coi là khủng bố và bị đuổi ra ngoài vòng pháp luật.

Tuy nhiên theo lời một số giới chức cao cấp ở Tòa Bạch Ốc thì vận chuyển Suleiman hay các tướng lĩnh Ai Cập có chủ lo ngại về Mubarak ngay lúc này không và bằng cách gì để Mubarak rút lui. Nhìn lại lịch sử, những khó khăn thúc bách và chi trả những giới quy tụ vận động Ai Cập rời tay giới nguỵ trị nhưng hợp mà Hoa Kỳ đã từng phải để những đội các nước để minh chứng Việt Nam thời thập kỷ 1960.

Một số viên chức vẫn còn ngỡ ngàng Mubarak cho rằng những lời của Hoa Kỳ là một sự can thiệp trực tiếp vào vấn đề nội bộ Ai Cập. Một viên chức cao cấp tuyên bố: “Điều mà họ (người Ai Cập) đòi hỏi chúng tôi không thể nào làm được”. Ông giải thích rằng Hiến pháp Ai Cập không cho phép phó thác thẩm quyền chính quyền mà phải là chức vụ Tổng thống Quốc hội mới có quyền thay thế tổng thống. Theo lời ông: “Đó là câu trả lời của tôi về mặt kỹ thuật. Còn về mặt chính trị hãy nên lo việc của họ”.

Tại Thủ Đức, trên phòng vấn của truyền hình ABC, ông Mubarak nói rằng không còn muốn bám lấy chính quyền làm gì nữa nhưng ông phải chịu trách nhiệm về sự an ninh của dân chúng. Ông Mubarak cho rằng thẩm quyền truyền hình ABC hay là ông đã nói với Tổng thống Obama rằng: “Ông không hiểu gì về văn hóa Ai Cập và nhưng gì sẽ xảy ra nếu tôi bước xuống vào lúc này.”

Ông Mubarak công nhận cáo rằng họ nên sớm xảy ra nếu ông đột ngột rời khỏi chức vụ. Điều này cho thấy Tổng thống Hosni Mubarak, năm nay 82 tuổi, đến lúc này vẫn giữ nguyên lập trường là ông sẽ ở lại chức vụ cho đến khi mãn nhiệm kỳ trong vòng 7 tháng tới đây để bảo đảm có sự chuyển tiếp ổn định.

Một viên chức ở Washington nhận thấy rằng Mỹ không có ý áp đặt một giải pháp nào lên người dân Ai Cập nhưng cũng cho biết Washington đã quyết định là ông Mubarak phải sớm ra đi để có một giải pháp ôn hòa cho cuộc khủng hoảng hiện nay.

Phó Tổng thống Joe Biden nói chuyện với Phó Tổng thống Ai Cập Omar Suleiman hôm Thứ Năm, một ngày sau khi có cuộc nói chuyện giữa ông Suleiman và Ngoại trưởng Hoa Kỳ Hillary Rodham Clinton.

Tại Quốc hội Hoa Kỳ, vào chiều tối ngày Thứ Năm, Thượng viện Mỹ thông qua một nghị quyết theo đó kêu gọi ông Mubarak hãy trao quyền lại cho một chính phủ lâm thời và khởi sự việc chuyển tiếp sang một xã hội dân chủ.

Người ta chờ đợi tình hình biến chuyển ra sao qua cuộc biểu tình ngày Thứ Sáu sau hành động đã lật đổ dục của phía ông Mubarak trong hai ngày trước. Hôm Thứ Năm, thẩm quyền truyền hình tiếng Ả Rập Al-Jazeera cho hay “một nhóm côn đồ” tràn vào văn phòng của họ, đánh đập nhân viên, phá phách máy móc rồi phóng hỏa đốt nơi này.

Chợ biên trang web của Muslim Brotherhood, tổ chức đối lập lớn nhất Ai Cập, cho hay cảnh sát đi vào văn phòng của họ vào sáng ngày Thứ Sáu, bắt giữ từ 10 đến 15 nhân viên làm việc nơi đây. Tại hai thành phố khác ở phía Nam Ai Cập cũng có các cuộc đụng độ bạo lực gây gổ và đâm đá giữa các nhóm thân và chính phủ.

Các quan sát viên nhận xét là đã có những dấu hiệu rõ rệt trong thành phố rằng ông Mubarak trong khi hàng trăm ngàn người biểu tình ngày Thứ Sáu công trại Tahrir không còn đụng độ với cảnh sát mà thậm chí cũng như những nhóm bên chính quyền. Những mặt trận đã gây thêm rắc rối cho những giới lãnh đạo đối lập là phải chăng tiếp tục lại sẽ lập lại lịch sử trao quyền cho mặt nhà lãnh đạo khác để quân đội hạn chế thu.

Hiện có nhiều dự đoán đưa ra về mặt chính phủ chuyển tiếp, từ phía Mỹ, phía chính phủ Ai Cập và thành phố tổ chức biểu tình, tuy nhiên phía biểu tình cho hay họ đòi hỏi ông Mubarak phải rời đi trước khi bàn đến các vấn đề này.

Tại Washington hôm Thứ Sáu, Tổng Thống Obama nói rằng ông cảm thấy khích lệ với số lượng chỉ báo của công trại Tahrir những mặt trận của những mặt như rằng “cần thiết phải chuyển quyên ngay bây giờ”. Theo lời ông chỉ tiết lộ sự chuyển quyên là do người Ai Cập quyết định những nói thêm rằng theo sự hiểu biết của ông thì “đã bắt đầu có những cuộc thảo luận”.